

TOIMENPIDEALOITE 23/2009 vp

EU:n ulkopuolisten henkilöiden kiinteistöjen hankinnan luvanvaraistaminen

Eduskunnalle

Kun Suomi liittyi ensin Euroopan talousalueeseen ja sitten Euroopan unioniin, kumottiin laki, joka edellytti lääninhallituksen lupaa, jotta ulkomaalainen sai ostaa Suomesta kiinteää omaisuutta. Lakia kumottaessa keskusteltiin siitä, ostavatko keskieurooppalaiset Suomen kauniiden järvien rannat. Näin ei kuitenkaan ole merkittävästi tapahtunut.

Viime vuosina Suomesta kiinteistöjä ovat ostaneet EU:n ja ETA:n ulkopuoliset luonnolliset ja juridiset henkilöt. Vaikka kauppojen kokonaismäärä ja kohteena olevien alueiden koko ovat vielä maamme pinta-alan nähden melko vähäisiä, on kauppojen määrä ollut selvässä kasvussa. Viimeaikainen taloustaantuma on hidastanut kehitystä, mutta kun nousu uudelleen alkaa, on odotettavissa jälleen aalto. Toisaalta esimerkiksi kuntien vaikeutunut taloustilanne saattaa lisätä niiden valmiuksia myydä kiinteistöjä ulkomalaisille.

Ulkomaalaisiin kiinteistöhankintoihin liittyy näkökohtia, jotka ovat herättäneet sekä paikallisissa ihmisissä että laajemminkin Suomessa huolta. Usein kauppahinta on huomattavasti kotimaista hintatasoa korkeampi. On kysytty, mihin tarkoituksiin kiinteistöjä hankitaan, mistä tulee rahoitus ja minkälaisia sidoksia ostajilla on kotimaissaan. Näihin kysymyksiin ei ole annettu vastauksia. On jopa pohdittu, voiko isänmaa siirtyä vähin erin vieraiden maiden luonnollisten ja juridisten henkilöiden omistukseen ilman, että siihen halutaan kiinnittää vakavaa huomiota.

Eräiden ulkomaalaisten hankintojen osalta on julkisuudessa ollut epäilyjä niiden kytkennöistä maamme turvallisuus- tai huoltovarmuustekijöihin.

Tässä toimenpidealoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi viipymättä toimenpiteisiin, että Suomessa säädettäisiin laki, jolla EU:n ja ETA:n ulkopuolelta olevilta luonnollisilta ja juridisilta henkilöiltä vaadittaisiin etukäteislupa kiinteistön hankintaan maastamme. Luvan myöntäisi paikallinen maistraatti, joka on valtion alueviranomaisen. Luvan ehtona olisi, että ostaja esittää selvityksen siitä, mihin tarkoitukseen kiinteistö tulee ja mistä rahoitus on peräisin sekä lisäksi tarvittavat tiedot ostajan taustoista ja mahdollisista kytkennöistä. Myös kaupan kohteen sijainti suhteessa maamme turvallisuuteen olisi etukäteen selvitettävä. Lupamenettelyn tulisi koskea kaikkia kauppvoja riippumatta siitä, onko myyjä yksityinen tai julkinen taho. Jos aihetta ilmenisi, lupa voitaisiin evätä. Järjestelmään tulee luoda muutoksenhakumenettely.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin Euroopan unionin ja talousalueen ulkopuolelta tulevien luonnollisten ja juridisten henkilöiden kiinteistön hankinnan säätämiseksi luvanvaraiseksi.

TPA 23/2009 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.

Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 2009

Toimi Kankaanniemi /kd

Sari Palm /kd